

Tác dụng trị bệnh của cây hoàn ngọc

Cây hoàn ngọc là một vị thuốc nam quý được sử dụng hỗ trợ trị nhiều bệnh như: Xơ phổi, xơ gan, u tuyến tiền liệt, viêm đại tràng mạn tính...

1. Đặc điểm cây hoàn ngọc

Cây hoàn ngọc có tên khoa học là *Pseuderanthemum Palatiferun Radlk*, thuộc họ Ô rô. Trong dân gian, cây hoàn ngọc còn có một số tên gọi khác như cây con khi, cây xuân hoa, cây nhật nguyệt...

Cây hoàn ngọc có hai loại là hoàn ngọc trắng và hoàn ngọc đỏ. Cả hai loại hoàn ngọc đều được dùng làm thuốc, nhưng hoàn ngọc trắng thường được sử dụng nhiều hơn do có nhiều hoạt chất có lợi cho sức khỏe.

Cây hoàn ngọc thuộc dạng cây bụi, có chiều cao cây từ 1 - 2m, thân màu xanh lục và phát triển phân nhánh thành nhiều cành, khi già sẽ hóa gỗ và có màu nâu. Lá cây mọc đối có dạng hình mũi, chiều dài lá khoảng từ 12 - 17cm, cuống lá có chiều dài khoảng từ 1,5 - 2,5cm. Đầu lá nhọn, mép nguyên và phần gốc lá thuôn. Hoa có màu trắng pha tím. Quả thuộc dạng quả nang chứa 4 hạt.

Lá và rễ cây là các bộ phận được sử dụng làm thuốc. Dược liệu được thu hái quanh năm, đặc biệt là vào mùa mưa. Sau khi thu hái dược liệu, đem rửa sạch, để ráo nước và có thể dùng tươi hoặc phơi khô dưới bóng râm và bảo quản ở môi trường khô ráo, thoáng mát.

2. Công dụng và cách dùng cây hoàn ngọc chữa bệnh

Các nghiên cứu khoa học cho thấy cây hoàn ngọc chứa nhiều thành phần hóa học gồm flavonoid, sterol, saponin, acid hữu cơ, carotenol... có tác dụng kháng viêm, khử trùng, ngăn ngừa hình thành các gốc tự do gây bệnh ung thư. Lá cây tươi chứa 2,65mg/g diệp lục toàn phần; 30,08% protein toàn phần và 4,9% nitơ toàn phần ở lá cây khô.

Theo y học cổ truyền, vỏ và rễ hoàn ngọc có vị đắng, lá cây không thay đổi tính vị khi về già. Dược liệu này có tác dụng đào thải độc tố, thanh nhiệt cơ thể và giúp hỗ trợ điều trị một số bệnh lý như xơ phổi, xơ gan, u tuyến tiền liệt, viêm đại tràng mạn tính, làm lành vết thương hở, gãy xương, sốt cao, cảm cúm, tiểu ra máu, tả, lỵ... Ngoài ra, cây hoàn ngọc còn giúp hỗ trợ điều trị một số bệnh ung thư.

- Hỗ trợ chữa u xơ, u nang

Lá hoàn ngọc tươi từ 10 - 12 lá, rửa sạch rồi cho vào cối giã nát, đổ một bát nước sôi để nguội vào lọc lấy nước thuốc, cho vài hạt muối vào hòa tan. Ngày làm và uống 3 lần, uống xa bữa ăn khoảng 1 giờ. Người bệnh nên kiên trì dùng bài thuốc liên tục khoảng 3 tháng sẽ có kết quả.

Hoặc có thể sử dụng lá cây hoàn ngọc khô tán thành bột mịn, sau đó trộn với bột tam thất theo tỉ lệ 1:1. Hỗn hợp bột thuốc đem dùng với nước lọc trước bữa ăn, mỗi lần dùng 1 thìa cà phê (tốt cho người bệnh bị xơ gan cổ trướng).

- *Chữa viêm đại tràng mạn tính, viêm đại tràng co thắt*

Sử dụng 40 - 60g cành và lá hoàn ngọc khô, cho vào 600ml nước, sắc còn 300ml, chia 3 lần uống trong ngày, uống xa bữa ăn. Sử dụng bài thuốc liên tục từ 2 tuần sẽ giúp thuyên giảm chứng bệnh.

- *Hỗ trợ điều trị ung thư*

Một trong những công dụng của cây hoàn ngọc được dân gian coi trọng là hỗ trợ điều trị bệnh ung thư. Người bệnh có thể sử dụng từ 10 - 15 lá hoàn ngọc tươi, rửa sạch, nhai chậm, nhai kỹ rồi nuốt từ từ cả nước và bã. Ngày nhai khoảng 5 - 6 lần. Kết hợp với mỗi buổi sáng sớm và tối lấy một nắm lá hoàn ngọc tươi giã nát, đổ nước một bát nước sôi để nguội vào rồi lọc lấy nước thuốc uống. Bệnh nhân cần kiên trì dùng bài thuốc liên tục.